

[Lent.az](#)-ın [Təhsil Nazirliyi](#) ilə birgə " [2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı](#) " tətbiqə qədərini tənzimləyən "Gəncliyin uşaq formulu" layihəsinin qonağı Böyük Britaniyanın Varvik Universitetinin tələbəsi Əlalə Ədilova'dır.

Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının tətbiqçisi Ə. Ədilova **Böyük Britaniyanın Varvik Universitetində təhsilin inkişafı və idarə olunması ixtisası üzrə magistratura sənədi**ni almışdır.

- Xaricdə təhsil sizə nə verir? Ümidlərinizi doğruldurmu?

- Yəqin ki, İngiltərədə təhsil alan kişilər tələbələrə razılaşdırar ki, Böyük Britaniya təhsil sistemində ilk öyrəndiyimiz akademik yazı bacarıqlar olur. Baxmayaraq ki, Azərbaycanda da bunlar öyrənməlik, amma İngiltərədə tələblər daha yüksəkdir.

Boloniya prosesini qəbulmuş digər ölkələrdən fərqli olaraq, İngiltərədə 70 baldan 100-ə qədər 'A' kimi qiymətləndirilir. Bundan başqa, hər dərəcə üçün yazmışmız məqalələrə yalnız müvafiq dərəcəyə müraciət deyil, daha çox həmin dərəcəyə haqqında kritik düşüncəmiz tələb olunur. Bu səbəbdən də, analitik düşünmə qabiliyyətim kifayət qədər inkişaf edib. Məni qane etməyən yeganə amil təhsilin daha çox nəzəriyyəyə və yazı qabiliyyətinə əsaslanmasıdır.

- Fərqli ölkə və təhsil mühitini gördükdən sonra əvvəl oxuduğunuz ali məktəbdə nəyin dəyişməsini arzulayırdınız?

- İlk təhsil aldikdə ali məktəbə daxil olan tələbələrin nə az, nə çox digər rayonlardan olan xsləri idi və kişəriyyəti ilk dəfə ailəsinin ayrılaraq qaldı. Bu səbəbdən, psixoloji problemləri yaranmışda bəzi müəllimlər həll etməyə çalışırdılar. Bu baxımdan düşünürəm ki, bizim universitetlərdə də xsi tyutor sisteminə ehtiyac var. Bununla da tələbələrin emosional cəhətdən dəstək alaraq, dərslərində daha uğurlu ola biləcəkləri.

- Təhsil aldikdən sonra ölkəyə Azərbaycanla bağlı hansı materialları aparmısınız?

- YUNESKO-nun Mədəniyyəti siyahısında yer alan abidələrimiz, Azərbaycan milli mətbəxi, turistlər üçün dilimizdə istifadə olunan əsas sözlər və onların ingilis dilinə tərcüməsi, Bakının görməli yerləri haqqında kitablar özümü bura gətirmişəm. Ölkəmiz haqqında daha geniş məlumat almaq istəyən müəllim və tələbələri sadəcə bizim kitablar vasitəsilə Azərbaycanla daha yaxından tanış edə bilərik.

- Azərbaycan gənclərinə, ölkəmizdəki dostlara, həmyaşıdlarına nə demək istərdiniz?

- Məhəmməd Qəldəsmisnin məşhur kitabının adı belədir: "Sən bura qədər gətirən, bundan sonra apara bilməzsən". Bu baxımdan hər gün yeni biliklər əldə etməyə çalışın. Daha sonra isə həmin biliklərdən istifadə etməyi öyrənin, bizi həmişəliklə bizi görmək, həmişəliklə biliklərimizi daha da inkişaf etdirəcək biliklər.

- Oxuduğunuz ali məktəbdə müəllim-tələbə münasibəti necədir?

- Varvik Universitetində müəllim-tələbə münasibəti rəsmi şərhlə qorunur. Lakin müəllimlər lazımlı olduqda vaxt həmişəliklə istərsəniz, istərsəniz də yerli tələbələrin perspektivi baxımından yanaşaraq, bir valideyn kimi qayğı da göstərirlər.

- Universitetdə cənab tələbələrə münasibətdən razısanız?

- Universitetimizdə hər tələbənin xsi tyutoru var. Şəxsi dərslər, istərsəniz gündəlik həyatla bağlı hansı bir psixoloji çətinlik yaranmışsa, onlar problemin həllinə çalışırlar. Həmçinin, fənni tədris edən müəllimlərə nə lazımdır, fənni tyutorlar da fəaliyyət göstərirlər. Fənni tyutorların əsas işi məqalələr yazmışmız zaman planımıza baxaraq, bizi düzgün istiqamətləndirməkdir.

Universitetin kampusundakı hər tələbəyə vaxt həmişəliklə bəzi da tez-tez dəvətlər alırıq. Bu da bizim universiteti integrasiya etməyə dəstək olur.

- Xarici ölkədən Azərbaycan təhsilini necə görürsünüz?

- Azərbaycan təhsilini inkişafə ehtiyac olan və buna cəhd edən təhsil sistemi kimi görürəm. Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının yüzliyi məzunu ölkəyə qaytaraq, öyrəndiklərini tətbiq etdikdən sonra bu inkişafın daha da sürətlənəcəyinə inanıram.

- Çətinlikləriniz varmı?

- Dərs ilinin ilk ayında buradakı tədris mühitini tam anlamağa çalışdığım zaman çətinliklərlə üzləndim. Tələblərin bacarmayacağı qədər çox olduğunu düşünürdüm. İlk məqaləmi yazmaq üçün 20 gün ərzində 32 kitab oxumağa oldum. İndi artıq buranın təhsil sisteminə öyrəndiyim üçün çətinliklər aradan qalxıb.

- Asudə vaxtınızda nə ilə məşğul olursunuz?

- Asudə vaxtlarımda universitetin Karyera Mərkəzində və bir sıra tədbirlərin təşkilində könüllü kimi fəaliyyət göstərirəm. Həmçinin, İngiltərə daxilində və digər Avropa ölkələrində səyahət edirəm. Bundan əlavə, fransız dili biliyimi təkmilləşdirirəm.

Lent.az